

1 „Řecko nechce ani cent. Prosíme však o politickou podporu“, ujišťoval
2 ještě počátkem března 2010 řecký premiér Georgios Papandreou. Přestože
3 ho nadšeně citoval kdejaký evropský politik, byla jeho slova asi tak
4 věrohodná, jako tvrzení malého dítěte, že nenávidí hračkářství.
5 Řecko zoufale potřebuje především peníze; jenom do konce května 2010
6 musely Atény refinancovat dvacet miliard eur dluhů. Papandreouvy sliby
7 také vydržely sotva čtrnáct dní. V Bruselu se 24. března téhož roku
8 jednalo pouze o penězích a přitom se stalo něco nevidaného: Německo
9 odmítlo výlučně evropskou záchranou akci a prosadilo zapojení
10 Mezinárodního měnového fondu. Peníze od MMF vsak nebudou stačit a
11 mezeru vyplní „dobrovolné“ půjčky členských zemí eurozóny. Německo
12 samozřejmě zaplatí lví podíl, ale přesto stojí Berlín na pranýři. Šok,
13 který v evropských hlavních městech vyvolalo německé „ne“, svědčí o
14 nepochopení podstaty problému a závažnosti situace.
15 Proces evropského sjednocení je od svého počátku pojímán především
16 politicky. Společným jmenovatelem každého politického jednání je
17 kompromis, zatímco v ekonomickém rozhodování jsou to čísla. Při
18 hledání politické dohody lze pozice změnit, zamlžit nebo opustit.
19 Čísla však oddiskutovat nelze. Současná krize evropské integrace je
20 způsobena tím, že se po desetiletí čísla přehlížela a manipulovala.
21 Zpočátku byla nadřazenost politického částečně pochopitelná.
22 Sjednocení Evropanů ve společném státě slibovalo smíření včerejších
23 nepřátel, obranu proti hrozbě z Východu a trvalé pacifikování
24 notoricky neklidného Německa. Fascinace projektem evropské státnosti
25 zatlačila do pozadí skutečnost, že sjednocení kontinentu je možné
26 pouze na základě jeho ekonomické sourodosti.
27 Evropští vůdci tento problém posléze rozeznali a pokusili se od 60.
28 let minulého století vyrovnávat hospodářské rozdíly uvnitř
29 Společenství. V průběhu let byly v tzv. kohezních a
30 infrastrukturálních programech vydány obrovské sumy, chyběla však
31 promyšlená modernizační strategie a zejména důsledná kontrola toho,
32 jak účelně se s penězi zachází.
33 V Evropě vznikaly instituce symbolizující a prosazující politické
34 sjednocování. Kontinent tak sice srůstal politicky, avšak nikoliv
35 ekonomicky. Místo energické modernizace zaostalých států převažovalo
36 přerозdělování, tehdy ještě bujně tryskajících, finančních zdrojů z
37 bohatších do chudších zemí. Přísloušným se stalo finanční „všimné“
38 pro kverulantské vlády, kterým byl při klíčových jednáních pravidelně
39 odkupován jejich souhlas. Právě mistrovství v tomto ohledu vyvinuly
40 španělské a řecké elity nezávisle na své stranické příslušnosti.
41 Vedle váhavé hospodářské modernizace probíhal gigantický a desetiletí
42 trvající konzervační program jménem společná zemědělská politika.
43 Náklady na něj daleko přesahovaly polovičku rozpočtu Evropského
44 společenství.
45
46
47
48 *Petr Robejšek, MF Dnes, 10/04/2010*